

Дзвоник №105

Журнал для українських дітей Румунії
Місячник Союзу Українців Румунії. 8 рік видання, грудень, 2015 рік

З Новим Роком! З Різдвом Христовим!

Дзвінок (Clopotel)

№ 105, 2015 р.

Журнал для українських дітей
Румунії.

Заснований у 2007 році.

Над *Дзвінком* працювали:

Головний редактор: Микола Корсюк
Редактор: Людмила Дорош

Редколегія: Іван Ковач, Михайло
Михайлук, Михайло Трайста, Марія
Чубіка.

Адреса редакції:

м. Бухарест, вул. Раду Попеску, 15,
с.1

тел.: 021-222-07-29; 021-222-07-37;
телефони/факси: 021-222-07-37

Друкарня:

**«S.C. SMART ORGANIZATION
S.R.L»**

Adresa redacției:

str. Radu Popescu 15, sect. 1

București, România.

Наша електронна адреса:
redactia.clopotel@gmail.com

Дзвінок пропонує:

- * казки
- * оповідання
- * вірші
- * загадки
- * дитячу енциклопедію
- * сторінку народознавства
- * пісеньки
- * сторінки-розмальовки
- * рухливі ігри

**Увага! За достовірність надрукованих
матеріалів відповідають їх автори!**

Віра ЛЕБЕДОВА

ЧОМ, ЧОМ, ЧОМ, ЗЕМЛЕ МОЯ

Чом, чом, чом, земле моя,
Так люба ти мені, так люба ти мені?
Чом, чом, чом, земле моя,
Чарує так мене краса твоя?

Чим, чим, чим манить мене
Пташні твоєї спів, пахучий шум лісів?
Чим, чим, чим манить мене
Вода річок твоїх, що тут пливе?

Тим, тим, тим, дитино, знай,
Що тут ти перший цвіт уздріла в цвіті
літ.

Тим, тим, тим, дитино, знай,
Що води і ліси – твій рідний край.

Тут, тут, тут діди твої
Пролили кров свою за віру і свободу;
Тут, тут, тут усі твої
Найближчі серденьку і дорогі!

Дмитро БІЛОУС

ГІМН ДМИТРА БОРТНЯНСЬКОГО

Будь славен, Боже України,
Скрізь, де людей звучить язик,
Давай оновлення з руїни,
Животвори наш людський вік.
Нам твій наказ у серцях мати,
З ним жити, йти і здобувати.
Нехай Тобі пробудуть милі
Діла, що дух наш сотворив,—
Поля, простори, гори й хвилі
Наповни міццю славних днів.
Тобі в серцях віттар ми ставим —
Твій владний знак до слави славим.

Микола КОРСЮК

Диво грибної пори

(XXXI)

Павутинка стиха ступала за Петруsem і майже щокроу бідкалась.

— Стара я, немічна. І світ не той. Ой не той, не той, що був колись. І люди — наче не ті.

— Ви ж хотіли, щоб однакові були? — перепитував хлопець, доглядаючи за гаразд добре втоптаюю дорогою, начеб нею щодня хтось ходив. Чи то люди, а чи лісна твар. Та дотепер ні одного, ні другого за весь день не доводилось стрічати. Хіба Павутинка, та і в ній він не розбереться розумно, що й до чого. Прибилася в дорозі, ніби до брата добирається, а запитаєш про щось — нічого не відповідає, мовляв — уперше тут. А про все їй звісно й до тямки. Лише баламутить його думками, — і так неспокійними та докучливими. А тут ще й оця розвилка. Ступив майже безоглядно, а куди приведе вона його — сам не знає, та ще й вечоріє до лиха. А ще Павутинка кволеться й кволеться, мовби світ запався, хоч ще донедавна розраювала його від досадливих помислів, вселяючи поблажливість та чіткий розмисел. Петрусь ішов, а в голові перело-пачувались здогади про Павутинку. Найбільше непокоїло його те, як вона виринула в його дорозі отак несподівано, переплутавши йому стежки. Пішов би просто за грибами, то може не тинявся би отак бездумно за її намовою. Мовляв, знає вона грибне місце. Воно, оце місце, затъмарило йому пам'ять, сколотило глузд і безнастанно кличе, тягне його незрозумілою силою наосліп, мовби небо йому заступило, і пре туди зі всієї сили, ще й батьків голос винесло, він час од часу озивається в його пам'яті, тривожачи спогади. А вони дорогі для нього, дуже дорогі...

— Ця дорога дуже для тебе важна, — враз обізвалась Павутинка.

— Для вас теж не будь-яка.

— Звідки ж мені знати? Стара я.

— Таж до брата вашого йдемо.

— Хіба я знаю.. ? Я ж тут ніколи не бувала. На тебе покладаюся.

— Мусить же вона кудись довести. На те й стежка.

— Авжеж. Коли людина собі не довіряє — в дорогу не пускається.

— Я ж — по гриби, вони не підведуть нас.

— Я теж так гадаю. А вони вже недалеко, за оцим перевалом.

— Котрим перевалом?

— Оцим, що по ньому йдемо... — осінила хлопця Павутинка, аж він од несподіванки призупинився. — Ходімо далі, — не дала йому оговтатись. — Час не жде.

— Знаю, — відповів неохоче і побрів далі, не задумуючись над словами Павутинки.

І лише пройшовши з десяток метрів, Петрусь, дійсно, збегнув, що вони на перевалі. І враз у душі його потепліло, наче від рідних спогадів. Начебто він колись був у цій місцині, та не із батьком, а з якимось дідусем, який весь час розказував про сховані в близькому урочисті скарби. Він весь час показував кудись рукою, але ніколи в певне місце, мовляв, і сам не знає надійно, бо про все те розказував колись йому прадід, який усе своє життя шукав їх, але так і не відшукав. «Скарби на те й скарби, аби шукати їх», — додавав, увесь час здригаючись від своїх слів і ясніючи на виду. Пізніше Петрусь перепитував батька про ті сховані скарби, що живили й манили свою тайною, але той завжди оминав розмову, але ніколи не заперечував. «Мої скарби — це ти», — відповідав і його обличчя завжди просвітлювалося нахлюпом радості. А тепер Павутинка несподідано мабуть торкнулася чогось такого в ньому, що в пам'яті знову вигулькнув геть померклий образ перестарілого дідуся, який ніяк не хотів відказатися, що ті скарби таки існують, хоч сам не зінав достеменно, де вони. Петрусь ще кілька хвилин в душі милувався тим невиразним видивом, що зринуло отак несподівано з давнешніх днів, посміхнувся до себе і мимоволі прорік до Павутинки.

— Нам треба швидко перейти перевал, — і відчув, як з його душі поволі відвіюється щемка тривога.

— Перейдемо, та, мабуть, не в цьому суть...

— А в чому ж? — блимкнув швидким позирком на Павутинку.

— Хіба мені довідомо? Стара вже я... І пам'ять не та. Це ж ти молодий. Світ перед тобою — як небо.

— Знаю, батько теж говорив.

— От бачиш. А перевал в житті мусить колись бути на людській дорозі.

— Ви теж праві, — погодився Петрусь, хоч його думки вже давно блукали за тим перевалом, малюючи перед ним мерехтіючий в призахідному одсвіті сонця неближній будинок на осінній галявині, обтулений густим смерковим лісом, пропахлим до верхів'я п'янким духом грибів, що сповнював зараз усю окружну зримість.

Василина ГОЛОВЧУК

Чи приймете?

(бувальщина)

Ці слова найчастіше почути в цей вечір. Адже це Святий вечір. Помолившись, усі разом сідаємо за стіл, на якому 12 страв. І всі пісні, але такі духм'яні й запашні, що я ледь-ледь стримуюся.

Вечеряємо при свічці із замкненими дверима та ворітами.

– Щоб усі роти від нас позаперало, – говорить бабуся.

Я куштую кожну зі страв, щоб швидше найстися й піти колядувати. Звізда вже чекає на мене біля дверей, всередині якої я поставив, замість свічки, маленький ліхтарик. Встаю з-за столу, іду відчиняти двері, хвіртку, щоб заходили колядники, які вже чекають біля воріт. Побаивши мене, почали:

– Чи приймете, чесні ґазди, Ісус Христову колядку з'явити?

– Прий memo, прий memo, заходьте, – а сам біжу колядувати.

Поки в хаті колядують одні, під дверима вже чекають другі. Так що нема коли виказати все речення, лише «Чи приймете?», увійти до середини оселі, переступивши поріг якої, вітаються «Христос ся рождає!», а господар відповідає «Славіте Його!»

Після закінчення колядки діти віншують, бажають усім хатнім – «Провести ці свята у радості та веселості, ще веселіших діждатися». А більш сміливі жартівливо закінчують: «Віншуємо, віншуємо, не перестанемо, поки чогось не дістанемо!» Чогось – це горілки, солодощів, як хоті.

Тепер і на вулиці так весело, здається, небесні зірки єднають дитячі звізді на землі, щоб були яскравішими.

Вечір закінчується «осоношною» нічною молитвою у церкві, яка геть переповнена дорослими, дітьми та віфлаємом, а ще чимось таким святково-чистим, аж мурашки по мені бігають.

Після осоношної черга старшим ходити колядувати до родичів та знайомих і в свою чергу запрошувати їх до себе.

Тепер на вулицю майже із кожної хати чути не тільки колядки, а й різні запахи, адже піст закінчився.

Весело й майже непомітно минули Різдвяні

свята й настав Новий рік. Таке ж прекрасне і повне забав свято. Особливо для молоді.

Хлопці разом з дівчатами збираються йти віншувати під кожну хату, побажати всім у Новому році: «Щастя, здоров'я на кожнім кроці, врожай багатий на полі, щоб були ситі воли й корови, кури несучі, діти не плакучі, гарного зятя або невістку».

Поки одні віншують під хатою, старші парубки збирають пацанів, щоб десь неподалік галасували, кричали і привертали увагу господарів, щоб інші віднесли драбину, хвіртку чи ворота від хлопця до дівчини або навпаки, від дівчини до хлопця, здебільшого які дружили між собою. Ставалося так, що після пугара горівки чи вина хлопці навіть хитрували, запрошуvali хазяїна допомогти їм віднести від його сусіда.

На другий день, коли прояснювалось, той докмічував, що нема воза, і сам із себе сміявся, як обіграли його парубки, і просив допомогти донести додому.

Приходив Новий рік і наставало останнє свято зими: Одорщі та Водохреща. Після освячення води в Тисі, повертаючись додому, діти біля кожної хати викрикують: «Дай, Боже, на щастя на здоров'я, на новий рік, кірайлиса!» А господар кидає їм що завгодно: яблука, горіхи, гроші. І прямо на сніг.

Діти не відчувають одорщевих морозів, а радісно стараються назбирати собі якнайбільше, що там є. Бо знають: чим більше назбирать, тим цілий рік матимуть більше. Чого і вам бажаю!

Михайло МИХАЙЛЮК

Чому ведмідь не має хвоста

(Продовження з попереднього числа)

Кабан-зуб гострий застогнав,
На задні ноги важко встав,
Обвів поляну гострим оком,
На повні груди він глибоко
Дихнув, аж листя зашуміло:

– Велике перед нами діло,
Бо план мій – то не просто штука,
В нім розум, мудрість і наука!
Аби в піжмурки нам не грatisь, –
Ми ліс поділим на квадрати!

– Ого! – це ніби в шахи грatis! –
Почав хтось раптом реготати.

Кабан розгублений сопів,
Не знаходив потрібних слів.
Він знов: якщо тепер, в цю мить,
Не скаже реготуну – цить!
То сміх всіх звірів заразить.
Окинув поглядом поляну,
Потім на сонце швидко глянув
І до звірів мовив він суворо:
– Чи не регочемо заскоро?
Про план сказав я тільки слово,
А він регоче – і готово!

Хто реготав хотіли б знати?
Ta це повинні ви вгадати.

Одне скажу: той веселун
Був не Борсук, не Лось-скакун,
А щось мале таке, ледащо.
Ви не повірили б нізащо,
Що здатний він на хитру штуку, –
Усю Кабанову науку
Звести на жарт, навіть на сміх,
Страшний на себе взяти гріх...

План Кабана

– Нареготався ти доволі?
Чи так застане нас і ніч?
Я не жартую, бо у школі
Квадрати – то серйозна річ!

Дивіться: перед вами карта,
Де у квадратах ліс увесь.
Бурмила де шукати варто?
Не знаєм де, та є він десь!

Не знаємо, бо звідки знати
Куди в ту ніч пустив він крок?
Тому важливі всі квадрати –
Не забувайте цей урок!

Не квапте, поясню, чекайте!
Аби знайшовсь Бурмило-брать,
Ми кожному – запам'ятайте! –
Дамо для пошукув квадрат...

Кому який? – це пише тутки –
На цій березовій корі.
Позначені усі закутки:
І у долині, і на горі.

Рогаті Олені і Лосі
Від озера в південний бік,
А звідки йдуть на Чорні Лози,
Де паслися вони торік.

Вухатих Зайців, довгоногих,
Квадрат оцей – хоч вздовж, хоч вшир –
Від тих зарослих перелогів
До річки, де крутий є вир.

Лисиця, Тхір і Рись плямиста,
Почавши від високих меж,
Прочешуть пролісок горбистий
Обнююхають і яр – авжеж!

Борсук своїх збере докупи,
Провідником їм буде Вовк.
Хащі облазить їхня група –
Де жолуді торік я товк.

А твій гризуне, мудрий Бобре,
Квадрат – той острів серед вод.
Весь обшукай уважно, добре,
Бо повний він важких колод.

А Білка наша, вертихвістка, –
Як люблю я її стрибок!
З квадратів хай приносить вісти.
Для цього дам я їй свисток.

Поділені усі квадрати,
Не оминуто ні один.
Бурмила будемо шукати
До завтра рівно в сім годин!

(Далі буде)

Людмила ДОРОШ

НАПОЛОЮВАВСЯ

Мурчик – Данилків улюблений. Хлопчик уже давно мріяв про якусь домашню тваринку, але все постійно відкладалося: то йому мама з татом подарували коника-гойдалку, то через рік – братика, то ще щось інше, а от котика чи собачку – все відкладали. І ось лише на його шосте день народження він отримав велику коробку, перев'язану великим червоним бантом.

– Обережно! – застерегла його мати, коли хлопчина хотів був потясти зі всієї сили тією коробкою. – А якщо там щось крихке?

І коли Данилко з обережністю відкрив ту коробку – його погляд уперся в невинні сині оченята маленького пухнастого кошенята. Воно було сіреньке, з білим черевцем і термо-сірими вушками, а на лобі немов була написана літера «М». Тож без вагань Данилко назвав його Мурчиком.

Мурчик швидко ріс і постійно тримався хвостиком за своїм хазяїном, немов він був щеням, а не котиком. Данилко – на вулицю побігати з дітьми, і котик за ним, плутається між ногами. Данилко – на річку, котик і собі не відстає, а, немов пес, сидить на березі, охороняючи хлопчиків одяг. Все було добре з Мурчиком, одне не подобалося Данилку – той був хижої вдачі, постійно полював на пташок, яких Данилко дуже любив і охороняв.

– Дивись мені, Мурчику, – наказував Данилко котику, – щоб не чіпав пташок.

Той ніби відповідав йому, що «Мур-мур, не чіпатиму», а сам, коли прийшли морози, тільки й робив, що сидів на підвіконні, задивляючись на пташок, які прилітали до їхнього садка поклювати поодинокі яблука, що гойдалися ще під холодним вітром, уперто відмовляючись впасти стрімголов під товсту снігову перину.

Коли Данилко одного дня взявся робити для пташок годівничку, щоб допомогти тим прохарчуватися в люті морозні дні, Мурчик теж був тут як тут. Він навіть посмікав за мотузки лапками, немов перевіряючи їхню міцність. Данилко радів, що котик поділяє його турботу і любов до пташок.

Коли Данилко повісив годівничку, котик взагалі, здавалось би, не злазив із підвіконня: він замріяними очима дивився на все те птаство, яке прилітало поклювати крихти і зернятка. Коли Данилко його не бачив, навіть облизувався, уявляючи, як він ласує упійманим горобцем чи синичкою.

Аж ось одного дня мама заходила в хату із прогулянки з маленьким Юрком, його меншим братиком, на руках. Мурчик непомітно прокрався і вискочив надвір. Він, незважаючи на високий сніг, почав сунути до того дерева, де висіла годівничка. Гострі кігті – найкраще знаряддя, щоб вилізти на слизький стовбур дерева. Мурчик сів на гілці поблизу годівнички і завмер, як статуя.

Почав падати лапатий сніг, але Мурчик все з мужністю витримував. Він навіть не кліпав, щоб не відлякувати свою здобич. І ось нарешті його довге очікування було відплаче-не: до годівнички підлетіла зграйка синичок і, жваво перемовляючи між собою, заходилася покльовувати зернятка. Мурчика як підмінили: очі засвітилися диким бажанням до здобичі, він стрімко вигнувся і стрибнув із витягнутими розчепіреними лапами прямо на зграйку синичок. Усе було

б добре, якби він мав хоч трішки мисливського досвіду! Стрибаючи, він посковзнувся по слизькій гілці і просто грудкою полетів би вниз, якби не ті розчепірені лапи, які вчепилися гострими кігтями в ту міцну, ним же перевірену мотузку!

— Мяу! Мяу! — голосно закричав переляканий Мурчик, повисши немічним мішком і гойдаючись на годівничці, немов маятник годинника.

— Ця, ця! Чив-чив! — засміявся малесенький Юрко, намагаючись показати мамі, як гойдається Мурчик.

— Що там, мій маленький? — запитала мама, почувши малюка. — Киця? Любий, киця тут, у хаті.

— Ця, ця! Кар-кар! — не вгавав малюк.

Але зосереджена мама так і не помітила, як до годівнички, відганяючи синичок, прилетіла зграя великих нахабних ворон. Одна з них, найсміливіша, дзьобнула сердито Мурчика за лапу, гадаючи, що то ще один конкурент за зернятка, і той, ображено взвивши від болю, полетів прямо у сніг.

— Ця, ця! — заплакав малюк, простягаючи свої маленькі ручки до вікна.

Мама покликала Мурчика, але той не відгукувався. А незабаром почулося шкрябання у двері, і коли мама відкрила їх, на порозі стояв засніжений сумний Мурчик.

Коли Данилко прийшов зі школи і почув мамину розповідь про Мурчика, він кинувся його утішати: мовляв, бідний Мурчик, промерз надворі, бо мама ненароком випустила його. Мурчука брали на руки, гладили, навіть дозволили йому, бідоласі, лягти в ліжко з Данилком, щоб він добре вигрівся під ковдрою і не простудився. І лише малесенький Юрчик не вгавав, простягаючи до Мурчука ручки:

— Ця, ця, кар-кар!

Мурчик знічувався, пригадуючи свою гірку невдачу, а малюк сміявся. Відтоді Мурчик відмився полювати на пташок, йому навіть часто снилося, як він знову і знову летить вниз у сніг із великою швидкістю, а той ніби все віддаляється й віддаляється від нього. Мурчуку стало страшно і він ще раз переконувався, що краще їсти ту смачну їжу, яку щодня кладе йому в тарілку його турботливий хазяїн, аніж, ризикуючи своїм життям та котячою гідністю, полювати на пташок із такими гострими дзьобами.

Може, він і зовсім забув би про те невдале полювання, якби не малесенький Юрчик, який інколи лепетав: «Ця, ця, кар-кар!». Тоді Мурчик притискав вушка до голови і зіщулувався, чи то від сорому, чи від страху.

* * *

Під обrusом сіно,
На обrusі свічка.
На всю хату пахне
Свіжа паляничка,
Під обrusом — сіно
Голубе, дрібненьке.
На обrusі - миска,
У мисці — підпеньки.
У другій — капуста,
Третя — з голубцями, —
Страв дванадцять нині
Є в нашої мами.
На радість дорослим,
На втіху малечі
Йде до нас у гості
Святий, добрий вечір.

* * *

Щедрик-щедрівочка —
Гарна мандрівочка:
Від хати до хати
Ходим гуртом щедрувати,
Добрих людей звеселяти,
Щастя й радості бажати.
Під ногами — скрип-скрип,
А ворітця — рип-рип,
А зіроньки миготять —
За щедрівками летять.

* * *

Відчиняйте двері ясенові!
Вже Різдво ступає на поріг —
Знак добра й Господньої любові
В світлі Віфлеємської зорі.
Хай це світло лине в кожну хату,
В кожнім серці свій залишить слід!
Будьте дужі, щирі і багаті,
Щастя вам і довгих многих літ!

РІЗДВЯНЕ ВІНШУВАННЯ

Різдвяна зоря зазирає до хати.
Хай буде на радість ця хата багата!
Даруй нам, Ісусе, любові у серце,
Нехай вона рясно на близніх поллеться!

Зміцни нашу віру, Спасителю в яслах,
Щоб світло Твоє в наших душах не згасло!
Очисти від злого, навчи пильнувати,
У кожному дніві Тебе шанувати!

Марія ЧУБІКА

Вередлива зима

Ой, як скоро пролетіла-промайнула прекрасна осінь, яка позолотою уквітчала все навколо. Ми ще не встигли насититися її прекрасними днями, не встигли закарбувати в пам'яті чудові її пейзажі, не встигли назбирати червоних кетягів калини, плодів шипшини та жовто-золотих листочків різних дерев, які будемо використовувати на уроках ручної праці.

Принцеса Зима своїм холодним подувом морозить усе навколо: різникольорові осінні квіточки, зелену травицю та сухе опале листя дерев. Безжалісна, вона морозить наші щічки та руки, які мерзнуть навіть у теплих рукавичках, сплетених бабусями.

Біла принцеса зовсім не жаліє чудового золотого килиму, бо почала прикривати його, спускаючи на землю іскристі зірки-сніжинки. Вона вкрила голубе небо сірими густими хмарами, які пливуть і пливуть по ньому, застеляють його і закривають землю мільйонами сріблястих зірочок, немов теплою ковдрою.

І от усе навколо: поля, ниви, береги річок та гілки ялиць і смерек – стає білим, іскристим, як у нерухомім білім царстві.

Але зима – це радість для дітей. Вони, хто із санками, а хто з лижами чи коньками, з ранку і до ночі катаються, не відчуваючи ні холоду, ні голоду. Далеко за село роздаються їхні веселі крики й сміх. Сивий старенький дідусь пробує щипати їх за щічки й руки, але вони не бояться його, а навпаки, з веселим криком спускаються із гірок, аж поки за ними не приходить хтось із батьків і не забирає додому.

Швидко наступає темний вечір і мільйони зірок починають усміхатися з небес своїм блиманням, і тоді сивий Морозенко сковує

землю у своїх холодні-прехолодні обійми. Так він нищить усіх шкідників, а тепла снігова ковдра насичує землю вологістю, щоб опісля, восени, був добрий багатий урожай.

Наступного ранку я й мої внуки побачили зграйку пташок, яка прилетіла поживитися яблуками, що біліли та червоніли на чорних безлистих гілках. Внук задивився на них і мовив до мене:

– Бабусю, бабусю, а я сьогодні змайструю для них гарну годівничку і ми повісимо її на гілку молодої яблуньки. Згода? – запитав він.

– А ти зроби дві годівнички. Одну з них віддаси своїй сестричці, адже вона теж любить пташок і буде їх годувати, – порадила я.

– Добре, я буду майструвати, а вона буде допомагати, – мовив хлопець.

Наступного дня у саду на двох молодих яблуньках висіли годівнички, повні поживи для горобчиків, синичок та інших птахів, які будуть прилітати в наш сад.

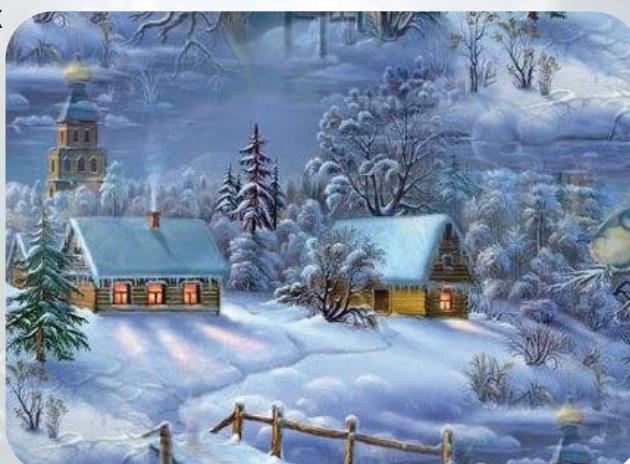
Надворі й далі панував тріскучий мороз, бо хмарки десь заховалися і залишили небо чистим та синім-синім.

Через день-два цьогорічна вередлива зима змінює свої заміри, і от одного дня ще зранку небо було вкрите сірими густими хмарами, які поволі пливли

по широкому небу. Невдовзі з висоти почали спускатися сріблясті сніжинки, спочатку боязко, по одній-дві, а опісля вже їх почало падати багато-багато і вкривати чорну землю, насичувати її вологовою.

– Це на добрий урожай, – мовив мій чоловік, підклавши долоню дашком над головою і задивляючись на хмуре хмарне небо.

– Дай Бог! – додала дочка, наближаючись до нього.

Любов ГОЛОТА

ТВОЯ АБЕТКА

Мм

Мати-миша на сніданок
варить дітям кашу манну.
Їжте, діти, в мирі й тиші,
Ми ж бо – найтихіші миши...

Нн

– Ніс чи ріг, ніс чи ріг? –
Хай розкаже носоріг.

Рр

Рось – ріка, блакитна річка,
А верба – її сестричка.

Сс

Сонце люблю, наче неньку і татка, –
Як сонце, руда, на лиці – сонценятка,
І мама гукає до мене з віконечка:
– Додому скоріш поспішай, моє сонечко.

Оо

Осел з орлом посперечався:
Хто з них безстрашнішим удався??!

Тт

Це маленьке тигренятко
Також має маму й татка.
Тож, коли заводиш ігри –
Пам'ятай: батьки ці – тигри.

Нн

Півник співучий зліта на паркан, –
Там, за парканом, сусідський Полкан.
Та не боїться наш півник Полкан:
Він – на паркані, а пес – під парканом.

Уу

Урок і учитель, і та далина,
Яку ти у світі одкриєш, дитинко.
Але Україна на світі одна,
І ти в цьому світі – дитя, українка.

Вірглій РІЦЬКО

Діг Мороз існує?

Вечір, коли все предвіщає прихід великого свята, Народження Всевишнього.

Підготовка закінчилася. В хаті ще відчувається запах рум'яної паляници й голубців, які ще покриваються парою. Все купається в затишному світлі.

На дворі сніг іскриться під лагідним промінням місяця. На вулиці чути рипучий скрип дитячих чобіт на сніжному чистому покривалі. Дитячі кришталеві голоси колядують, оповіщаючи довгождану подію.

Десь в кутку кімнати стоїть різдвяна ялинка. Працелюбні ручки дівчинки допомогли в нарядженні ялинки. Від такого щастя її очі блищають. Дотепер, будучи ще дуже маленькою, вона не могла зустріти Діда Мороза. Чи тепер її бажання здійсниться? Її сердечко почало битися швидше. Ах, емоції! Вона передала свої емоції і своїм родичам. Це була перша зворушлива подія в житті білявої дівчинки, повної ніжності. На її маленькому обличчі виднілося її сподівання. Вона знала, що дістане багато подарунків, тому що весь рік була слухняною, тихою. Все це перевірилося ще при святі Святого Миколи. Рано-вранці в чистих черевиках, поставлених звечора на підвіконні, вона не знайшла пруттик, який залишає Дід Миколай нахабним дітям, а знайшла ласощі та іграшки. Мабуть, ті два діди зустрілися. Вістка, що вона добра й слухняна дитина, дійшла до Діда Мороза. В цьому вона була переконана. Емоції втомили її. Сівши на диван, дівчинка заплющила очі й заснула. У сні

зустрілася з тим, кого чекала. Пронеснулася вражена саме в той момент, коли у вікні почувся тихий стукіт. Усміхнулася. Вона знала, що в той час там може

бути ніхто інший, як Дід Мороз.

Побігла до дверей і відкрила їх. Її сон став дійсністю.

В хату зайшов старий чоловік з білою бородою, на обличчі якого виднілась тільки лагідність і привітливість. І все ж таки дівчинка, яка дуже хотіла бачити його, розгубилася. Почувся лагідний голос Діда:

– Ходи до мене дівчинко, не бійся! Я приходжу з тих країв, де завжди бувають вічні зими, щоб принести подарунки слухняним, тихим дітям.

Нерішучими кроками дівчинка приблизилась до Діда. Вона зашарілася і її щічки стали схожими на дві півонії. Дід взяв її на руки і ніжно погладив. Відразу ж дівчинка отямилась. На її маленькому обличчі знову з'явилася усмішка.

– Проспіваєш Дідові пісеньку? Скажеш Дідові віршик? Знаєш

Яzik розв'язався. Почала співати пісеньку про Діда Мороза. За це Дід Мороз діставав із мішка ляльки, лялькові меблі для кухні і спальні, потрібні «дбайливій мамі», книжечки і ласощі.

Дід Мороз вибачився, що не може довго сидіти, бо йому потрібно відвідати й інші хати, іти до інших дітей.

Зіставвшись сама, дівчинка спитала своїх батьків: «Чому Дід Мороз мав панчохи, як татові?» Відразу ж її відповіли і пояснили, що Дід Мороз прийшов з далеких країв і, йдучи через великі сніги, панчохи в чоботах промочилися. Щоб доходити щороку до нас, він повинен себе глядіти і оберігати своє здоров'я, адже діти його чекають. Прибувши в нашу країну, він купив нові панчохи і перевзувся. Сталося таке співпадіння, що його панчохи подібні до батькових», – пояснила маті.

Відтоді щороку дівчинка чекає з великими сподіваннями Діда Мороза. Всі ці надії росли разом з нашою дорогою діткою. На її обличчі можна було бачити те саме щастя, як і при першій зустрічі з Дідом Морозом.

Всі Святі вечори, проведені в сім'ї, були казковими. Кожна зустріч означала нове очікування.

Дівчина виросла і зараз чекає з тими ж емоціями зустріч Діда Мороза зі своїми дітьми.

Людмила МІХАЛЕЙКО

В ДИВО-НІЧ НА МИКОЛАЯ

Закотилося хутко Сонце,
Вечір загляда в віконце.
Всім сказали вже малята:
– На добранич! Пора спати!
Зручно в ліжечка лягають,
Часто сонно позіхають.
Бабця нитки, спиці взяла,
Руки вмить запрацювали.
Рукоділля прудко в'яже,
Казочку... – поволі каже.
Та, як завжди, кіт Мусій –
Наш хитрюга, лиходій.
Ліг поблизу, вушком веде,
Моток қулястий стереже!

– Чи байка це, чи, може, й ні?
Переконаєтесь в тому самі...
Тож раз на рік є ніч одна,
Дуже незвична – чарівна.
Найзагадковіша із ночей
Ця диво-ніч для вас дітей.
Як час дванадцять відбі'є,
Довкілля іншим враз стас.
А ясний Місяць – володар,
Нічного неба, цар зіркам;
Хід, відлік часу, зупиняє,
Але про те ніхто не знає...
Чарівний, золотий пилок
Іскриться та летить з зірок.
У сни дитячі, щоби спалось,
Щоб диво тихо відбувалось...
В ту мить і в непорушний час,
Йде Миколай Святий до вас.
Дідусь цей добрий, бородатий,
Неспішно ходить з хати в хату.
Несе даруночки в торбинці:
Солодкі та смачні гостинці.
В міху великім всі пакунки, –
То ченним дітям подарунки.
А тим, що прикро повелися,
Для них і різочки знайшлися.
Хоч не біда, як все справляють,
В наступний рік подяку мають.
Святий виконує прохання,
Всі добри мрії, сподівання...

Як покладе останній клунок,
То час нічний почне рахунок.
Отож бо спіть, відпочивайте,
Але й про байку пам'ятайте!

Коли прокинеться раненько,
Не зволікайте, а хутенько!
Часу не гайте й не баріться,
Попід подушками дивіться...
Коли знайдете там пакунок –
Був Миколай, а це – дарунок!

Затихло все чомусь довкола,
То глуха північ буде скоро...
У бабці руки натомились
І очі втомлено закрились.
Рудъко Мусій тим скористався –
Скок на моток; сам і злякався!
– Тихо..., Мусій, бо і тобі
Різочка буде, а то й дві!
Коту ж давно кортить дізнатись –
Хто у моток цей міг сховатись!?
Та диво-ніч Святого Миколая
Скоро наступить! Бабуся ж знає...

Михайло Гафія ТРАЙСТА

ПАСТУШОК

(Продовження з № 104)

Найбільшою забавою хлопців було вирізання ліщинових палиць і сукання молодих верб, але для цього був потрібен ніж. Та що може спинити таку серйозну справу, яку вони робили? Хлопці домовились, що кожен з них по черзі приноситиме ножа. Одні приносили справжні ножі, інші уламок старої коси, один кінець якої був забитий між двома кусками дерева, чи просто замотаний в ганчірку. Коли прийшла черга Павлика приносити ножа, він довго вагався, чи не попросити когось із хлопців принести замість нього. В них вдома тільки один ніж, і батько цілий день ріже ним пруття для кошиків. Ні, він не буде просити ножа від батька, ані від хлопців не проситиме. Він бачив – у Кублея в шопі лежить на полиці складний кишеневковий ніж, ще з першого дня побачив його. Він візьме того ножа, а увечері покладе його на місце, ніхто й не помітить нічого.

Взяти ножа Павликіві вдалось дуже легко, коли заходив крізь шопу до хлівця випускати ягнят. Тільки простягнув руку – і до кишені. Дійшовши на толоку, Павлик сів на великий камінь і почав вирізати собі палицю. Таку, як у справжніх чабанів. З нетерпінням чекав на хлопців, які зазвичай приходили тоді, коли його ягнятка вже й напаслись, і сонце, як жовта диня, вила зило майже до середини неба. Павлик уявляв собі, як здивуються хлопці, коли побачать у нього складного кишеневкового ножа, як вони будуть заздрити йому...

Та враз його думки перервав грізний голос Йосипа Кублея.

– Це ти, шибенику, збираєшся обкрадати моє майно, га?.. І в ту ж мить схопив хлопця за вухо і потягнув угору, мало не відірвавши.

– Ти гадав, голубчику, що я тебе не спіймаю? – хріпллим голосом загаркав Кублей. Його очі були вибалушені зі злости і, здавалось, що ось-ось повискають з орбіт, лице посиніло, а

вилиці тримтіли, наче від пропасниці.

– Ти хочеш мене в жебраки посплати?.. Хочеш обкрадати моє майно, яке я заробив у поті чола? – хріпів Кублей.

Павлик зі страху оторопів, навіть дихати перестав, з переляку не відчував болю, хоч Кублей продовжував крутити його вуха.

– Ти, жебраку, злодійське коріння, собача кров... Я змилувався над тобою, годую тебе, щоб не здох із голоду! А ти так віддячуєшся за моє добро, обкрадаючи мене? – гаркав зі злості Кублей.– Та почекай, сучий сину! Зараз я тебе навчу, як красти! – вигукнув Кублей, витягаючи зі штанів шкіряного військового ременя з мідною пряжкою.– Я вб'ю тебе, гаде, щоб на світі не плодилось більше злодійське коріння.

Ремінь засвистів у повітрі і обвив Павликові плечі, вкриті тоненькою полотняною сорочкою.

Біль від первого удару наче розбудив Павлика з якогось страшного сну. Він навіть не зойкнув, тільки впав на коліна і крізь слози почав благати Кублея.

– Не бийте, вуйчику, я не хотів красти, я тільки взяв на один день і хотів покласти його на місце увечері...

Та Кублей не слухав Павликових благань. Його обличчя скривилось в хижій усмішці, наче кожний удар приносив йому якесь божевільне задоволення. Удари сипались по плечах, грудях, голові. З-під пошматованої сорочки бризкала кров, та Павлик уже не плакав, лежав мішком на землі і тільки стогнав. Болю вже не відчував, йому навіть стало байдуже, чи б'є його Кублей, чи ні. Він лежав із заплющеними очима і бачив перед собою батька, та не калікою, як тепер, а таким, яким він був кілька років тому, здоровим. Йому здалось, що батько підійшов до нього, посміхнувся, взяв його на руки, і в ту мить Павлик солідко заснув у батьківських обіймах.

Фіздвяні загадки

*Мороз тріщить і снігу намело.
Радіють всі, адже прийшло ...*

(*Пісня*)

*На нього всі чекають: дорослі та
маленькі,
На службу гарно вбрани разом ідуть
до ...*

(*Спів*)

*Красою заворожені і хлопчики, й дів-
чатка:*

Перед іконами горяте, як зірочки, ...

(*Пісня*)

*Розправивши свої пухнасті гілочки,
Милуються різдвяний ...*

(*Пісня*)

*Всі славлять Господа в молитві навіки
І з вдячністю запалють ...*

(*Спів*)

*«Христос родився», – весело співають,
А потім один одного...*

(*Чашотиця*)

*I так в цей час святково та красиво,
I серце солодко щемить, чекаючи на ...*

(*Пісня*)

*Від зірки сяйво благодатне пролилося,
У Вифлеємі народився ...*

(*Лялька Христа моя*)

Небо і земля

Небо і земля (2) нині торжествують,
Ангели й люди (2) весело празнують.

Христос родився,
Бог воплотився,
Ангели співають,
Царі вітають,
Поклін оддають,
А пастирі грають,
«Чудо, чудо!» повідають*.
(*повтоюється після кожних двох рядків)

У Віфлеємі (2) весела новина:
Пречиста Діва (2) породила Сина!

Слово Отчес (2) взяло на ся тіло:
В темряві земній (2) сонце засвітило.

Ангели служать (2) своєму Королю
Та у вертепі (2) творять Його волю.

Три славні царі (2) поклонитись просять,
Ладан і смирну (2), золото приносять.

Царю і Богу (2) тоє все дарують,
Пастирі людям (2) дивну вість скажуть.

І ми рожденну (2) Богу поклін даймо,
«Слава во вишніх» (2) Йому заспіваймо.

Дивная новина

Дивная новина:
Нині Діва Сина
2. Породила в Віфлеємі
Марія єдина!

Не в царській палаті,
А межі бидляті.
2. Во яслині, у пустині,
Треба то всім знати.

Що то Бога иста.
Марія Пречиста
2. І рождає, й вповиває
Його як невіста.

На руках тримає
І Йому співає,
2. Всемогутнім Створителем
Його називає.

Каже: «Люляй, Сину,
Ти моя Дитино!
2. Коли Ти мене сам вибрав
За матір єдину!»

Нині ти смиренний,
Сину Божественний!
2. Спи доволі, в добрій долі,
Младенче блаженний!

Я в Тобі надію,
Дорогий, лелю,
2. Де сам будеш, мене візьмеш,
Ти мій Добродію!

Скажи, Правосуде,
Де хто з вірних буде?
2. Най зі мною пред Тобою
Стануть усі люди.

Будемо молити
І Тебе просити:
2. «Дай нам, Сину, в Твоїм царстві
Віки вічні жити».

В Віфлеємі новина

В Віфлеємі новина,
Діва Сина породила,
2. Породила в благодаті
Непорочна Діва Мати
Марія.

Положила на сіні
В віфлеємській яслині.
2. Йосип Діву потішає,
Повивати помогає
Марії.

Слава Богу і хвала
У вертепі настала:
2. З неба Ангели злітають,
Сином Божим прославляють
Марію.

Серед темної ночі
Дивне світло б'є в очі –
2. Ясна зоря засвітила,
Де Дитятко породила
Марія.

Недалко на горі
Пасли стадо пастирі,
2. До вертепа прибігають
Із Дитятком там вітають
Марію.

На коліна падають,
Подарунки складають:
2. «Що убогий дати може –
Жертвуюмо, Сину Божий,
Марії».

Ще приходять три царі
Аж зі сходу звіздарі,
2. Для Ісуса ставлять широ
Ладан, золото і миро
Марії.

І ми з ними поспішім,
Богу дари принесім,
2. У покорі прибігаюмо,
З Сином Божим прославляймо
Марію.

І граємося, і вчимося!

Ялинка

(До питання про обізнання з традиціями)

- Прочитайте (прослухайте) віршик Ялинка:

Ми ялинку принесли
Аж з того лісочка
І поставили її
На ослін в куточку.
Скільки іграшок, прикрас
Діти назбирали!
І горіхів золотих,
Яблук і мігдалів!

Павутиння золоте,
Ланцюжки сріблясті,
Різni кулечки, дзвінки,
Зорі променисті.

А найкраще над усе –
Янгол на верхівці,
І під гіллячком вертеп,
При самій долівці.

Мати Божа і Дитя –
Наш Господь ласкавий –
Ждуть від вас і колядок
Й добрих діл на славу!

Підготував І. Ребошапка

Розмалюй сторінку

Щоденні молитви

Музика Юрія ПАРАЩИНЦЯ

Andante

Voice

B i m' - я От - ця, i Си - на, i Свя - то - го Ду - ха. А - мінь.

Мо - літ - ви - ми свя - тих от - ців на - ших, Гос - по - ди I - су - се Христе,

Бо - же наш, по - ми - луй нас. А - мінь.

Сла - ва То - бі, Бо - же наш, слава То - бі.

При - свя - та - я Трой - це, по - ми - луй нас. А - мінь.

У - по - ван - ня нам - О - тець, при - бі - жи - ще на - ше - Син, i покровитель наш -

Дух Святий. Тройце свя - та, Бо - же наш, слава То - бі. А - мінь.

*В ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа. Амінь.
 Молитвами святих отців наших, Господи Ісусе Христе,
 Боже наш, слава Тобі. Амінь.
 Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі.
 Пресвята Тройце, помилуй нас. Амінь.
 Уповання нам - Отець, прибіжище наше - Син,
 I покровитель нам - Дух Святий. Тройце Свята,
 Боже наш, слава Тобі. Амінь.*

Зроби власніми руками!

Готуємось до свята – Пишемо лист Святому Миколаєві

З великом нетерпінням і навіть хвилюванням ділуюсь новою малювалко-посміхалкою, творчим проектом «Пишемо листи Святому Миколаєві». Цим проектом хочеться змістити акценти свята, щоб маленькі люди розуміли, що таке доброта, турбота, чому треба бути "чесним"; замислювались над тим, чим живуть близькі їм люди; вірили що вони самі здатні на маленькі "чуда" і що Миколай Чудотворець живе серед нас і допомагає з найважливішими бажаннями всім, хто того потребує.

Сторінка 1. «Дозволь розповісти про мене» – аркуш, де треба написати власне прізвище та ім'я, намалювати власний портрет і написати декілька слів про себе, свої захоплення, вік, тощо.

Сторінка 2. «Мої хороши справи» – де можна відзвітувати про різні позитивні вчинки та вміння. Заодно це і гарний тест на розуміння добра/зла. Варіанти «хороших справ» можуть бути, скажімо: «Гарно вчуся», «Прибираю в кімнаті», «Помагаю мамі», «Доглядаю за Дружком», «Відвідую бабусю»...

Сторінка 3. «Хочу бути помічником Миколая» – аркуш-місія. Подумайте – як можна допомогти Миколаю з його святом? Може, зробити приємний

сюрприз близьким? Чи особливій людині, яка в скруті? Подарувати найкращому другу свою іграшку, яка йому дуже подобається? Поділитись з братом «заначкою» солодощів? Творити добре діва можемо і ми самі! Приємно «давати», а не тільки отримувати. З нетерпінням чекати свята, не лише щоб знайти подарунки під подушкою, але й побачити як зрадіють інші від сюрпризу!

Як бачите, крім «виховної» складової, проект має ще творче спрямування – писати, малювати, вирізати, вклеювати – всіма можливими способами зображати своє послання святому. Цей творчий «проект» створить вдома гарну атмосферу передчуття свята.

Дуже сподіваюсь, що задум сподобається і потішить не одну дитину!

А Миколай отримає багато добрих і світлих листів.

Пишіть листи Святому Миколаєві, і нехай ці зимові свята принесуть вашим сім'ям тепло і радість!

Автор проекту - Христя СЛОБОДЯН (м. Львів, Україна;

<http://yellowglasses.com.ua>)

Підготувала Людмила МІХАЛЕЙКО

Дозволь розповісти ПРО МЕНЕ:

Мене звати

Це я!

Цього року мені вдалисі різні ХОРОШІ СПРАВИ:

А ще цього року я хочу бути ПОМЧНИКОМ МИКОЛАЯ!

Я зроблю приємний сюрприз для...

Для кмітливих діточок!

Шаради

1. Із «г» – росте на городі, з «п» – постелений на дорозі.
лобох - побох

2. З «в» по лісу бігає, із «ш» – вишиває.
яровіш - яровіш

3. З «м» лице миє, а з «р» – землю риє.
опік - опім

4. З «р» – дерево обвиває, із «с» – траву рубає.
всок - всок

5. З «с» – їжу заправляє, а з «м» – одежу згризає.
апім - апіс

Квадрат

по горизонталі й вертикалі

1	2	3
2		
3		

1. Тварина з бородою.
2. Проте.
3. Тварина, яка гавкає.

ПРИКАЗКИ про rozум

1. Розуму не позичиш.
2. Хто людей питає, той розум має.
3. І сила перед розумом никне.
4. Хто розуму не має, тому й коваль не вкує.
5. Розумний учить, дурень повчає.

Загадки

Під одним брилем чотири козаки.

Сіті

Без язика живе, не їсть, не п'є, говорить і співає.

оїда

Носом пар я пускаю, всіх запрошую до чаю.

жиний

Колюча, не їжа, штанці почистити, під жачок.

вяті

У кожнім місті і селі головний я на столі.

діп

Зайві слова

Які слова в цьому ряду зайві?

Сіно, чотири, вода, трава, дев'ять, книжка, одинадцять, вісім, десять, халва, три, шість, один, літо, два, п'ять, сім.

Утвори слова

Зі слова математика утвори 8 нових слів, переставляючи букви у будь-якому порядку. Що їх об'єднує?

Знайди число

Переставляючи між собою цифри 1,2,3, можна отримати трицифрові числа. Серед поданих варіантів бракує одного числа. Знайди його.

123 312 132 321 213 ...

Подав К. КУРЕЛЮК

Пишаслося нашими дітьми!

Дорогі діти!

Ось і зима насипала снігу. А з ним і зимні свята, Новорічні й Різдвяні. Ви, напевне, в радісному передчутті їх. Швидко заколядують в хатах, навчають колядок та віншувань, щоб на Свят-вечір звеселити господарів, звістити про Рождество Христове й побажати всім веселих днів, щоб життя їх минало в радощах та достатку, в гарному здоров'ї. «Сійся, родися всяка пашни-ця», хай збудеться Новий 2016 Рік у благодаті й мирі!

З Рождеством Христовим Вас, з Новим роком! На многая літ!

Нора Даніель,
1,5 рік, м. Клуж-Напока

Даріус Фортуна,
2 роки, м. Клуж-Напока

Учні підготовчого класу восьмирічної школи с. Балківці